

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea
Legii nr.286/2009 privind Codul penal**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal (b37/16.02.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/870/23.02.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D104/23.02.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații privind fondul reglementării

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul agravării răspunderii penale în cazul anumitor infracțiuni în care victimele sunt persoane minore.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu cuprinde fundamentarea soluțiilor legislative preconizate, în acord cu dispozițiile art.6 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Se impune, de aceea, reconsiderarea și completarea instrumentului de prezentare și motivare, inclusiv prin indicarea argumentelor referitoare la stabilirea pragurilor de vârstă a persoanei vătămate minore, în funcție de care sunt stabilite noile limite ale pedepselor.

4. La **pct.1**, referitor la textul propus pentru art.193 alin.(1), precizăm că valoarea socială care reprezintă obiectul juridic generic al infracțiunilor din Capitolul II - „Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății” - al Titlului I din Partea specială a Codului penal este **integritatea corporală și sănătatea persoanei**. Pentru acest motiv, apreciem că ar trebui reanalizată prevederea suferințelor **psihice** drept urmare imediată în conținutul constitutiv al infracțiunii de loviri sau alte violențe, alături de suferințele fizice.

5. În ceea ce privește intervențiile legislative propuse la **pct.2-4** asupra art.193, semnalăm următoarele:

5.1. Stabilirea pedepselor pentru faptele prevăzute la **alin.(4) și (5)** depășește limita pedepsei pentru varianta tip a infracțiunii mai grave, de **vătămare corporală**, pedepsită, potrivit art.194 alin.(1), cu închisoare de la **2 la 7 ani**. Astfel, potrivit proiectului, faptele de violență prin care s-au produs leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unui minor a căror gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de **cel mult 30 de zile** se pedepsește, în funcție de vârsta minorului, cu închisoare de la **2 la 5 ani**, respectiv de la **3 la 8 ani**, iar în cazul în care gravitatea este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de **peste 30 de zile dar care nu depășește 90 de zile**, cu închisoare de la **5 la 10 ani**, respectiv de la **7 la 12 ani**.

O astfel de reglementare afectează structura și concepția unitară a Codului penal în ceea ce privește sancțiunile aplicabile, astfel încât trebuie reanalizată, în sensul corelării limitelor de pedeapsă.

5.2. Prin intervențiile legislative propuse, art.193 se completează cu trei alineate care sunt introduse după alin.(3), normă care prevede că acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Din poziționarea celor trei alineate nou-introduse rezultă numai pe cale de interpretare că s-a avut în vedere ca, în cazul în care infracțiunea de lovire sau alte violențe este săvârșită asupra unui minor cu vârsta de până la 15 ani, acțiunea penală să se pună în mișcare din oficiu.

Pentru claritatea reglementării și pentru asigurarea caracterului previzibil al normelor, se impune și modificarea alin.(3) al art.193, în sensul prevederii **exprese** a faptului că acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate **în cazul faptelor prevăzute la alin.(1) și (2)**.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și în ceea ce privește completarea art.196, propusă la **pct.10**, intervenție legislativă care impune și modificarea alin.(6) al art.196, în sensul prevederii exprese a faptului că acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate **în cazul faptelor prevăzute la alin.(1) - (4)**.

Menționăm însă că, pentru uniformitate în reglementare, norma referitoare la punerea în mișcare a acțiunii penale ar trebui să constituie ultimul alineat al celor două articole.

În acest context, precizăm că intervențiile legislative propuse asupra art.193 și art.196 fac necesară și modificarea normelor de trimitere la aceste articole din cuprinsul alin.(2) al art.199, în sensul prevederii că, în cazul în care infracțiunile prevăzute la *art.193 alin.(1) și (2)*, precum și la *art.196 alin.(1) - (4)*, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu.

5.3. Având în vedere că din intervențiile legislative propuse la **pct.2 și 3** rezultă că s-a avut în vedere ca, în cazul respectivelor infracțiuni, acțiunea penală să se pună în mișcare din oficiu, norma propusă la pct.4 pentru art.193 alin.(6), trebuie eliminată, întrucât, potrivit art.159 alin.(1) din Codul penal, împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, **dacă legea o prevede în mod expres**. Prin urmare, prevederea propusă, potrivit căreia „împăcarea părților” nu este posibilă în cazul infracțiunilor prevăzute la art.193 alin.(4) și (5), este superflua.

Semnalăm și faptul că norma propusă pentru art.193 alin.(6) are în vedere situația în care victima nu a împlinit vârsta de **14 ani**, în vreme ce normele propuse pentru alin.(4) și (5) se referă la minori cu vârsta de până la **15 ani**. Din acest punct de vedere, din norma propusă ar putea reieși că s-a avut în vedere ca împăcarea să fie posibilă dacă minorul are între 14 și 15 ani, însă o astfel de soluție legislativă nu își găsește o

justificare evidentă. Mai mult decât atât, chiar în situația în care o astfel de argumentație ar fi realizată în cuprinsul Expunerii de motive, **posibilitatea împăcării** în cazul în care infracțiunile prevăzute la art.193 alin.(4) și (5) sunt săvârșite împotriva unui minor cu vârsta între 14 și 15 ani trebuie **prevăzută în mod expres**, așa cum dispune art.159 alin.(1), soluția neputând reieși numai pe cale de interpretare

6. În ceea ce privește intervențiile legislative propuse la **pct.5 și 6** asupra art.194, semnalăm următoarele:

6.1. Ca observație de ordin general, precizăm că, potrivit proiectului, pedepsele pentru vătămarea corporală săvârșită, în scopul producerii uneia dintre consecințele prevăzute la art.194 alin.(1), asupra unui minor de până la 15 ani sunt similare celor prevăzute la art.188 și 189 pentru infracțiunile de omor și, respectiv, omor calificat.

În plus, pedeapsa preconizată pentru infracțiunea incriminată la art.194 alin.(2²) teza a doua este mai mare decât pedeapsa prevăzută la art.195 alin.(2), propus la pct.8, pentru infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte.

O astfel de soluție legislativă, care nu se integrează în ansamblul reglementărilor din actul normativ de bază și care afectează structura și concepția unitară asupra pedepselor aplicabile nu poate fi acceptată și trebuie reanalizată.

Din același punct de vedere se impune și reanalizarea pedepselor prevăzute la art.195 alin.(2) și (3), astfel cum sunt propuse la **pct.8 și 9**.

6.2. Sub rezerva observației de mai sus, semnalăm că textul propus la **pct.6** pentru art.194 alin.(2¹) incriminează din nou, cu o pedeapsă mai mare, aceeași faptă prevăzută drept infracțiune și la art.194 alin.(2¹), propus la **pct.5**. Este necesară, de aceea, reanalizarea normelor și menținerea incriminării doar într-una dintre cele două norme.

6.3. În ceea ce privește trimiterea la „consecințele prevăzute la alin.(1)”, precizăm că aceasta nu este corelată cu soluția legislativă prevăzută în prezent la alin.(2) al art.194, care incriminează drept variantă agravată a infracțiunii de vătămare corporală săvârșirea faptei în scopul producerii uneia dintre consecințele prevăzute la alin.(1) lit.a), b) și c).

Referitor la această soluție legislativă, în doctrină¹ s-a precizat că, spre deosebire de reglementarea din Codul penal anterior, „consecința producerii avortului nu a mai fost reținută, preferându-se în acest caz incidența concursului de infracțiuni.(...) Tot spre deosebire de vechea reglementare, corectându-se o eroare, s-a renunțat și la consecința punerii în primejdie a vieții (...) În cazul în care făptuitorul urmărește, prin violențele exercitate, punerea în primejdie a vieții persoanei, este evident că el acceptă că decesul s-ar putea produce, astfel încât se va reține o tentativă la infracțiunea de omor, comisă cu intenție indirectă”.

Prin urmare, soluția legislativă propusă prin proiect trebuie reanalizată și reformulată în mod corespunzător, întrucât, nefiind în acord cu concepția generală a noului Cod penal, nu se integrează armonios în actul normativ de bază, așa cum impun, de altfel, și exigențele de tehnică legislativă.

6.4. Precizăm că intervențiile legislative referitoare la art.194 nu au avut în vedere și modificarea alin.(3) al acestui articol, astfel încât, în cazul variantelor agravate ale vătămării corporale săvârșite asupra unui minor, tentativa nu se pedepsește.

Precizăm că, potrivit art.194 alin.(3), rămas nemodificat, tentativa se pedepsește doar în cazul infracțiunii prevăzute la alin.(2).

Este necesară, de aceea, reanalizarea soluțiilor legislative și sub acest aspect.

6.5. Norma propusă la **pct.7** pentru art.194 alin.(4), potrivit căreia pentru infracțiunile prevăzute la alin.(2¹) și (2²) nu este posibilă „împăcarea părților”, este superfluă și trebuie eliminată. Așa cum am precizat anterior, potrivit art.159 alin.(1) din Codul penal, împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, **dacă legea o prevede în mod expres**, nefiind necesară prevederea expresă a situațiilor în care împăcarea nu este posibilă.

7. La art.196 alin.(7), astfel cum este propus la **pct.10**, precizăm că, pentru corectitudinea reglementării, trimiterea trebuie făcută la alin.(1) - (3), întrucât alin.(4) - (6) nu cuprind incriminări.

În plus, pentru asigurarea clarității, previzibilității și accesibilității, este necesar ca prin proiect să fie stabilit, cu precizia necesară, și raportul dintre majorarea pedepsei potrivit alin.(4) al art.196 și majorarea pedepsei potrivit alin.(7) al aceluiași articol.

¹ Valerian Cioclei, *Drept penal. Partea specială I*, Ed.C.H.Beck, București, 2020, p.76

8. Semnalăm că normele propuse la **pct.13 și 14** pentru art.199 alin.(2) și (3) se referă doar la situația în care faptele prevăzute la art.188 și 189 au fost săvârșite **asupra unui minor**, fără ca textele să aibă în vedere, așa cum ar fi trebuit, dată fiind denumirea marginală a articolului, săvârșirea respectivelor fapte **asupra unui membru de familie**. Este necesară, de aceea, reanalizarea și reformularea corespunzătoare a textelor.

În ceea ce privește pedepsele preconizate, acestea nu sunt corelate cu ansamblul sistemului pedepselor din Codul penal, astfel încât trebuie reanalizate sub acest aspect.

Astfel, menționăm că stabilirea drept pedeapsă unică a detențiunii pe viață, astfel cum se propune la pct.14, nu poate fi acceptată, prin raportare la principiul fundamental al individualizării pedepsei. În dezvoltarea acestui principiu, în doctrină s-a subliniat că **legiuitorul „nu trebuie să îi ia judecătorului dreptul de a proceda la individualizarea judiciară, prin stabilirea unor pedepse absolut determinate sau prin prevederea unor pedepse care, datorită aplicării lor automate scapă oricărui control judiciar”**². Precizăm că aceste considerente au fost reținute și de Curtea Constituțională, în jurisprudența sa constantă - Deciziile nr.711/2015, 545/2016 și 688/2017.

Soluția legislativă din cuprinsul art.199 alin.(3) este contrară și principiului adaptabilității sancțiunilor de drept penal, potrivit căruia sancțiunile trebuie să fie adaptabile, adică să poată fi proporționale în raport cu fapta și cu persoana făptuitorului. Sancțiunea de drept penal trebuie deci să fie divizibilă, adică să fie adaptabilă cantitativ și elastică, adică adaptabilă calitativ³.

Pe de altă parte, tot din punct de vedere al principiului individualizării, în componenta sa referitoare la necesitatea prevederii unor pedepse proporționale cu gravitatea faptelor, precizăm că, în prezent, pedeapsa detențiunii pe viață este prevăzută **numai** în cazul variantei agravante constând în **săvârșirea în timp de război** a uneia dintre infracțiunile contra păcii și omenirii, respectiv **infracțiunea de genocid** - art.438 alin.(2) din Codul penal.

II. Observații de tehnică legislativă și de redactare

1. La **titlu**, pentru rigoarea redactării, având în vedere denumirea actului normativ de bază, termenul „Penal” se va scrie cu inițială mică.

² Florin Streteanu, *op.cit.*, p.90.

³ C. Bulai, *Manual de drept penal. Partea generală*, ed. All, București, 1997, p.282.

2. Întrucât **pct. 2, 3 și 4** au ca obiect introducerea în cadrul art. 193 a trei alineate consecutive, este necesară comasarea acestor intervenții într-una singură, care va următoarea parte dispozitivă:

„2. La articolul 193, după alineatul (3) se introduc trei noi alineate, alin. (4) - (6), cu următorul cuprins:”.

Reiterăm această observație și pentru actualele **pct. 5 și 6, pct. 8 și 9**, respectiv **pct. 13 și 14**, care se trebuie comasate.

Pe cale de consecință, punctele articolului unic trebuie renumerotate.

3. La norma propusă la actualul **pct.3** pentru alin. (5) al art. 193, pentru rigoarea redactării, recomandăm ca teza a doua, care debutează prin sintagma „dacă fapta” să fie precedată de semnul grafic ”;” în loc de ”,”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

4. La **partea dispozitivă a pct. 7**, pentru rigoarea redactării, sintagma „alineatul (4)” se va scrie sub forma „alin. (4)”, observație valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare.

5. La **pct. 8**, referitor la textul propus pentru art. 195 alin. (2), pentru claritatea normei, expresia „față de un minor” trebuie înlocuită cu sintagma „săvârșită față de un minor”.

Observația este valabilă și pentru art.195 alin.(3), astfel cum este propus la **pct.9**.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 130/19.03.2020.

Lege privind Codul penal

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia I.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia I.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161

3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1

4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014

Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal

dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

12e.

6	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 508/2014 Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal	M. Of. nr. 843/19 nov. 2014	<i>prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit</i>
7	modificări prin	L. nr. 159/2014 Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 887/5 dec. 2014	<i>abrogă art. 276</i>
8	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 732/2014 Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal	M. Of. nr. 69/27 ian. 2015	<i>constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională</i>
9	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 11/2015 Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal	M. Of. nr. 102/9 feb. 2015	<i>dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012</i>
10	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma "raporturi comerciale" din art. 301 alin. (1)</i>
11	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma "ori în cadrul oricărei persoane juridice" din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301</i>
12	modificări prin	O.U.G. nr. 18/2016 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	M. Of. nr. 389/23 mai 2016	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin. (4); introduce art. 216_1, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256_1, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1_1) și (1_2) la art. 374, alin. (3_1) la art. 374, alin. (4_1) la art. 374</i>
13	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 405/2016 Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	M. Of. nr. 517/8 iul. 2016	<i>dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”</i>
14	completat prin	L. nr. 151/2016 Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 545/20 iul. 2016	<i>introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287</i>

- * 15 modificări prin O.U.G. nr. 13/2017 M. Of. nr. 92/1 feb. 2017
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
* respinsă prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
modifică art. 269 alin.(3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336_1; abrogă art. 298
- 16 modificări prin O.U.G. nr. 14/2017 M. Of. nr. 101/5 feb. 2017
Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
aprobată cu modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
abrogă O.U.G. nr. 13/2017
- 17 modificări prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
respinge O.U.G. nr. 13/2017
- 18 modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
aprobă O.U.G. nr. 14/2017
- 19 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 224/2017 M. Of. nr. 427/9 iun. 2017
Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice
art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere
- 20 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 368/2017 M. Of. nr. 566/17 iul. 2017
Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal
sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)
- 21 modificări prin L. nr. 193/2017 M. Of. nr. 598/25 iul. 2017
Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
modifică art. 301 și art. 308 alin. (1)
- 22 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 518/2017 M. Of. nr. 765/26 sep. 2017
Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal
art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”

23 modificări prin	L. nr. 49/2018 Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 194/2 mar. 2018	modifică art. 75 alin. (1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112_1 alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347; introduce art. 346_1
24 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 297/2018 Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 518/25 iun. 2018	soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională
25 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 601/2018 Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal	M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018	sintagma „cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)
26 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 651/2018 Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal	M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018	soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare
27 modificări prin	O.U.G. nr. 28/2020 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 228/20 mar. 2020	modifică art. 326 și art. 352; introduce art. 352_1
28 modificări prin	L. nr. 217/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 1012/30 oct. 2020	modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. d) și e), art. 218 alin. (1) și alin. (3) partea introductivă și lit. b) și e), art. 218 alin. (4), art. 219 alin. (2) lit. b) și e), art. 220, art. 221 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. a) și b), art. 221 alin. (3) și (6), art. 222, art. 374 alin. (3_1) lit. a); introduce lit. c) la art. 153 alin. (2), alin. (3_1) la art. 213, alin. (3_1) la art. 218, alin. (2_1) la art. 219, alin. (2_1) la art. 221, art. 222_1, lit. d) la art. 374 alin. (3_1)
29 modificări prin	L. nr. 228/2020 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transpunerii unor directive ale Uniunii Europene	M. Of. nr. 1019/2 nov. 2020	modifică art. 112_1 alin. (1) și (2)

30 modificări prin L. nr. 233/2020 M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020 *modifică art. 199 alin. (2)*
Lege pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr.
286/2009 privind Codul penal

31 modificări prin L. nr. 274/2020 M. Of. nr. 1144/26 nov. 2020 *modifică art. 154 alin. (4) și art. 231*
Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal